

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Elexovej a členov senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca v právnej veci navrhovateľky: **M., s.r.o.**, B. 1/A, B., zastúpená: A., s.r.o., T. 11, B., proti odporkyni: **Rada pre vysielanie a retransmisiu**, Kolárska 6, Bratislava, o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne č. RP/38/2007 zo dňa 03.07.2007 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporkyne č. RP/38/2007 zo dňa 03.07.2007, **ruší** podľa § 250j ods.2 písm. e/ OSP a vec vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Navrhovateľke právo na náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Odporkyňa napadnutým rozhodnutím č. RP/38/2007 zo dňa 03.07.2007 uložila navrhovateľke za porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 2 písm. a/ zák. č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zák.č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zák.č. 308/2000 Z.z.) tým, že dňa 19.10.2006 cca o 19:28 hod. navrhovateľka odvysielala v rámci programu Reflex príspevok o radách slovenských farárov v oblasti sexu, ktorý spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom znevažoval skupinu osôb na základe viery a náboženstva, podľa § 64 ods. 1 písm. d/ zákona č. 308/2000 Z.z. sankciu – pokutu určenú podľa § 67 ods. 5 písm. e/ zák.č. 308/2000 Z.z. vo výške 400 000 Sk.

Navrhovateľka podala včas proti predmetnému rozhodnutiu opravný prostriedok uvádzajúc, že v reportáži odvysielanej v Reflexe dňa 19.10.2006 nedošlo

k identifikácii, ani k úmyslu identifikácie farnosti, v ktorej spomínaní kňazi pôsobia. Kameraman zvolil skrytý záber kamerou tak, aby nedošlo ku konkretizácii miesta nakrúcania, čo sa ani v prípade rozhovoru redaktorky s danými kňazmi nestalo. Bol dodržaný aj fakt o neidentifikovaní osôb a miesta nakrúcania. V reportáži síce boli použité zábery kostolov a farností, ale len ako ilustračné, resp. všeobecné zábery a skôr mali navodiť prostredie tematicky. Počas celej reportáže nebola vizuálne ani verbálne špecifikovaná farnosť, a ani mesto, dokonca ani cirkev. Od počiatku reportáže navrhovateľka v pravom hornom rohu obrazovky uvádzala titulok ilustračné zábery.

V úvodnom komentári použila navrhovateľka slovné spojenie: „muži v celibáte“. Počas celej reportáže boli tváre farárov vyrastované a hlas bol zmutovaný, a teda nie je možná identifikácia ani podľa miesta farnosti, tváre ani hlasu. Nakrúcanie nebolo na pôde farnosti, ale parkoviska, čiže na verejnej komunikácii. Vyjadrenia obsiahnuté v reportáži boli vyjadrenia dospelých, svojprávných osôb, farárov, ktorí zastupujú rozsiahly mienkotvorný názor medzi veriacimi. Sú to „verejní činitelia“ a verejnosť si zaslúži vedieť názor, ktorý prezentovali k tejto problematike. Navrhovateľka v žiadnom prípade ich tvrdenia neupravovala, celá reportáž je absolútne autentická.

Redaktorka zvolila investigatívny spôsob výroby reportáže, ktorý je neodmysliteľnou súčasťou žurnalistiky. Prišla za daným kňazom a po rozhovore s ním ostala aj ona v šoku. Kňaza oslovila na základe informácií, že kňazi takto častokrát „pomáhajú“ veriacim, a tak jej povinnosťou bolo dané informácie preskúmať. Nečakala však, že rozhovor skončí s tak šokujúcimi radami. Cirkev nás presvedča o dodržiavaní viery, jej princípov a svätosti kázucich na bohoslužbách. Preto bolo aj povinnosťou navrhovateľky tento rozhovor uverejniť, aby sa v budúcnosti podobné stanoviská zo strany cirkvi neopakovali.

Na základe uvedeného považuje navrhovateľka napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôkazov, keďže odporkyňa tvrdenie, že v záberoch boli použité výlučne katolícke kostoly a farnosti a že oslovení duchovní boli výlučne katolícki duchovní, nepreukázala.

Navrhovateľka sa rovnako nestotožňuje s názorom odporkyne, že porušila § 19 ods. 2 písm. a/ zák. č. 308/2000 Z.z., teda že došlo k znevažovaniu alebo hanobeniu na podklade viery a náboženstva. V príspevku neboli odvysielané žiadne komentáre, názory, išlo čisto a výlučne o vyjadrenie muža v celibáte, bližšie nešpecifikovaného predstaviteľa bližšie nešpecifikovanej cirkvi. Muž odpovedal na otázky, ktoré bežne súvisia s dennodenným životom človeka, nedotýkali sa žiadnej formy diskriminácie z hľadiska viery či náboženstva. Z uvedených dôvodov považuje navrhovateľka predmetné rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Navrhovateľka rovnako uviedla, že považuje napadnuté rozhodnutie odporkyne v časti o výške uloženej pokuty za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

S poukazom na uvedené navrhla navrhovateľka Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby rozhodnutie č. RP/38/2007 zo dňa 03.07.2007 zrušil v celom rozsahu a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie.

K podanému opravnému prostriedku sa písomne vyjadrila odporkyňa dňa 31.10.2007 tak, že zjavným účelom konania redaktorky v predmetnom príspevku bolo škandalizovať predstaviteľov katolíckej cirkvi, najmä pred očami veriacej populácie, pričom tvorcovia príspevku poukazovali najmä na paradox, že oblasť erotiky duchovným vôbec nie je vzdialená napriek skutočnosti, že podľa cirkevných noriem žijú v celibáte.

Odporkyňa ďalej uviedla, že z ustanovenia § 19 ods. 2 písm. a/ zák. č. 308/2000 Z.z. vyplýva, že programová služba a všetky jej zložky nesmú znevažovať alebo hanobiť na základe viery a náboženstva. Objektívna stránka predmetného správneho deliktu spočíva v odvysielaní takéhoto obsahu, ktorý je objektívne spôsobilý znevažovať alebo hanobiť na základe viery a náboženstva konkrétneho jednotlivca alebo skupinu osôb, ktorá je na základe konkrétnych znakov identifikovateľná. V tomto prípade bola konkrétna skupina osôb identifikovaná ako farári alebo muži v celibáte. Odporkyňa je názoru, že argumentácia navrhovateľky, že z príspevku nebolo zrejmé, že išlo o predstaviteľov katolíckej cirkvi za neodôvodnenú a účelovú, vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnom príspevku boli zobrazené viaceré symboly katolíckej cirkvi (kríž, sochy svätých, katolícke kostoly), po zhladnutí ktorých mohli diváci dôvodne predpokladať, že sa predmetný príspevok týka kňazov katolíckej cirkvi. Odporkyňa vyhodnotila ironicky komentáre zhrnuté tvorcami príspevku do rozhovorov duchovných s redaktorkou a hudobné prostriedky znevažujúce katolíckych kňazov. Podľa názoru odporkyne tvorcovia predmetného príspevku výroky posledne osloveného kňaza neprímeraným spôsobom generalizovali na úroveň všeobecného postoja cirkvi k danej problematike, čo preukazuje napríklad komentár: „Cirkev má odpoveď takmer na všetko.“ Odporkyňa ďalej uviedla, že uloženie sankciu riadne zdôvodnila závažnosťou správneho deliktu trvaním a následkami porušenia zákonnej povinnosti s prihliadnutím na rozsah a dosah vysielania navrhovateľky. Pri rozhodovaní odporkyňou o výške sankcie išlo najmä o hodnotenie miery informačného charakteru daného príspevku vo vzťahu k predstaviteľom cirkvi, na čo sa vzťahuje správna úvaha odporcu, ktorý je kolektívnym a reprezentatívnym orgánom určeným zákonom na vytváranie objektivizovaného úsudku na obdobné prípady.

S poukazom na uvedené navrhla odporkyňa Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby jej rozhodnutie č. RP/38/2007 zo dňa 03.07.2007 potvrdil, keďže napadnuté rozhodnutie má všetky náležitosti ustanovené v § 47 zák.č. 71/1967 Zb., nevykazuje formálne ani logické nedostatky, je riadne odôvodnené a vychádza zo skutkového stavu zisteného z ustanovení zákona č. 71/1967 Zb..

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný podľa § 246 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) v spojení s § 64 ods. 5 zák.č. 308/2000 Z.z. a § 250d ods. 1 OSP preskúmal opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie odporkyne ako aj konanie, ktoré vydaniu rozhodnutia predchádzalo a podľa § 250q ods. 2 OSP napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci nariadil pojednávanie, vykonal dokazovanie, podrobne sa oboznámil s obsahom pripojeného administratívneho spisu č. 34-PgO/O-654/2007, z obsahu ktorých okrem iného zistil tieto skutočnosti:

V pripojenom administratívnom spise sa nachádza okrem iných listín aj monitorovacia správa programu Reflex, odvysielaného dňa 19.10.2006, ktorá podľa dátumu obsiahnutého na prvej strane monitorovacej správy bola vypracovaná dňa 21.12.2006 na základe sťažností, ktoré boli vo veci predmetného programu podané. Preskúmané rozhodnutie bolo vydané dňa 03.07.2007.

Podľa § 64 ods. 1 písm. d/ zák.č. 308/2000 Z.z. za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi Rada ukladá aj sankciu – pokutu.

Podľa § 67 ods. 5 písm. e/ zák.č. 308/2000 Z.z. účinného v čase vydania rozhodnutia Rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby od 100 000 Sk do 5 000 000 Sk, ak vysielala programy a iné časti programovej služby, ktorých obsah je v rozpore s povinnosťami podľa § 19.

Podľa § 64 ods. 3 cit. zákona Rada o uložení sankcie rozhodne do 6 mesiacov odo dňa, keď sa o porušení povinnosti podľa ods. 1 dozvedela, najneskôr však do 1 roka odo dňa, keď bola povinnosť porušená.

Podľa § 4 ods. 3 zák.č. 308/2000 Z.z. Rada je právnická osoba so sídlom v Bratislave. Pri výkone štátnej správy v oblasti vysielania a retransmisie má postavenie orgánu štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou v rozsahu vymedzenom týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Podľa § 4 ods. 4 zák.č. 308/2000 Z.z. činnosť Rady vyplývajúcu z jej poslania (ods. 1 a 2) a z jej pôsobnosti (§ 5) vykonávajú členovia Rady a úlohy spojené s činnosťou Rady plnia zamestnanci Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiiu. Rada pre vysielanie a retransmisiiu je právnická osoba, pričom Kancelária Rady vykonáva úkony v mene Rady.

Podľa názoru senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prvá objektívna možnosť, kedy sa Rada ako právnická osoba mohla dozvedieť o porušení zákona, je deň, kedy boli podané vo veci sťažnosti. Keďže z obsahu administratívneho spisu dátum doručenia sťažností Rade sa nedá zistiť a nie je ho možné ani ustáliť, možno dospieť k záveru, že o porušení zák. č. 308/2000 Z.z. v tomto prípade sa kancelária Rady, ktorá vypracovala monitorovaciu správu, dozvedela už dňa 21.12.2006, tak ako to vyplýva z obsahu monitorovacej správy. Je už vnútornou záležitosťou organizácie činnosti Rady a jej kancelárie, kedy sú uvedené zistenia predložené Rade na prerokovanie a akým spôsobom je ďalej preverená dôvodnosť sťažnosti.

Na základe uvedeného dospel Najvyšší súd SR k záveru, že odporkyňa porušila v danom prípade § 64 ods. 3 zák. č. 308/2000 Z.z. tým, že v danom prípade rozhodla o uložení sankcie po uplynutí šesť mesačnej subjektívnej lehoty, pretože podľa názoru súdu sa o porušení povinnosti navrhovateľkou dozvedela najneskôr dňa 21.12.2006, kedy vypracovala správu o monitorovanom vysielaní programu Reflex, ktorý bol odvysielaný dňa 19.10.2006. Napadnuté rozhodnutie bolo vydané dňa 03.07.2007. Samotné porušenie povinnosti vysielateľa sa deklaruje až v rozhodnutí, ktorým sa sankcia ukladá, preto samotné podanie sťažnosti ako určité podozrenie, že došlo k porušeniu povinností vyplývajúcich zo zákona č. 308/2000 Z.z., je potrebné, aby Rada chápala už ako určité podozrenie. Je už vecou Rady,

aká je jej vnútorná organizácia a kedy začne správne konanie a porušenie zákona prerokuje.

Na základe uvedeného dospel senát Najvyššieho súdu SR k záveru, že predmetné preskúmané rozhodnutie odporkyne bolo vydané po uplynutí subjektívnej prekluzívnej lehoty v zmysle § 64 ods. 3 zák.č. 308/2000 Z.z. a z tohto dôvodu je potrebné preskúmané rozhodnutie odporkyne ako nezákonné zrušiť.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250l ods. 2 v spojení s § 250k ods. 1 veta druhá OSP tak, že nepriznal navrhovateľke nárok na náhradu trov konania, pretože rozhodnutie odporkyne bolo zrušené z iných dôvodov než boli uvedené v opravnom prostriedku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 1.7.2008

Za správnosť vyhotovenia: Anna Koláriková

JUDr. Anna Elexová, v.r.
predsedníčka senátu